

ΠΑΘΟΛΟΓΙΑ ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗΣ ΣΤΗΛΗΣ

ΜΕΠ

Εξάμηνο: Χειμερινό

Διδακτικές μονάδες ECTS: 3

Κωδικός: ΜΕΠ

ΩΡΕΣ: 2 θεωρία

Τύπος: ΜΕΥ (Μάθημα Ειδικού Υποβάθρου)

Γλώσσα: Ελληνικά

Μάθημα: Επιλογής

Προαπαιτούμενα:

Εξαρτώμενα:

Σκοπός μαθήματος: Οι παθήσεις της σπονδυλικής στήλης αποτελούν τις πλέον συχνές αιτίες λειτουργικής ανικανότητας κατά την διάρκεια της παραγωγικής ζωής του ανθρώπου. Η αύξηση των απαιτήσεων και των αναγκών προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας καθιστά αναγκαία την συστηματική ενασχόληση καθώς ο αριθμός των ασθενών βαίνει σταδιακά αυξανόμενος. Σκοπός του μαθήματος είναι η εκπαίδευση του φοιτητή σε σχέση με την παθολογία της σπονδυλικής στήλης, δίνοντας έμφαση τόσο στην διάγνωση της υποκείμενης παθολογίας όσο και στην θεραπευτική προσέγγιση των πασχόντων.

Μαθησιακοί στόχοι: Ο φοιτητής με το πέρας των μαθημάτων θα είναι σε θέση να:

- 1) κατανοήσει τις βασικές επιστήμες της σπονδυλικής στήλης σε σχέση με την συντηρητική αντιμετώπιση των διαταραχών της,
- 2) κατανοήσει την παθοφυσιολογία και να αντιμετωπίσει συντηρητικά τις παθήσεις της Αυχενικής μοίρας της σπονδυλικής στήλης,
- 3) κατανοήσει την παθοφυσιολογία και να αντιμετωπίσει συντηρητικά τις παθήσεις της Θωρακοσφυικής μοίρας της σπονδυλικής στήλης,
- 4) κατανοήσει την παθοφυσιολογία και να αντιμετωπίσει συντηρητικά τις παραμορφώσεις της σπονδυλικής στήλης,
- 4) συνεργαστεί αποτελεσματικά με την υπόλοιπη ομάδα επιστημόνων υγείας (Ορθοπαιδικοί, Νευροχειρουργοί, Ρευματολόγοι, Νευρολόγοι, Φυσιάτροι, Ψυχολόγοι) για πιθανή τροποποίηση της φυσικοθεραπευτικής αντιμετώπισης, με στόχο την βέλτιστη αντιμετώπιση της νόσου του ασθενούς.

Αναλυτικά περιεχόμενα θεωρητικού μαθήματος:

Ενότητα 1. Ανατομικά στοιχεία της σπονδυλικής στήλης

- Αυχενική μοίρα.
- Θωρακική μοίρα.
- Οσφυοϊερά μοίρα και πύελος.

Ενότητα 2. Αρχές εμβιομηχανικής και βιολογίας της σπονδυλικής στήλης και ισορροπία αυτής.

- Φόρτιση και κινητικότητα της σπονδυλικής στήλης.
- Ισορροπία στους άξονες.
- Μυικές προσαρμογές στην όρθια θέση, έλεγχος στάσης και τροποποιητικές επιδράσεις.
- Κυτταρική βιολογία της σπονδυλικής στήλης.
- Μείωσης της καταπόνησης της ΣΣ, ασφαλής άρση βάρους και αποτυχία του συστήματος.

Ενότητα 3. Ιστορικό και κλινική εξέταση Ι.

- Λήψη ιστορικού.
- Κλινική εξέταση αυχενικής μοίρας σπονδυλικής στήλης.
- Απεικονιστικός έλεγχος.

Ενότητα 4. Ιστορικό και κλινική εξέταση II.

- Λήψη ιστορικού.
- Κλινική εξέταση θωρακικής μοίρας σπονδυλικής στήλης.
- Κλινική εξέταση οσφυοϊεράς μοίρας σπονδυλικής στήλης.
- Απεικονιστικός έλεγχος.

Ενότητα 5. Ρευματοπάθειες που επηρεάζουν την σπονδυλική στήλη.

- Ρευματοειδής αρθρίτιδα.
- Ατλαντο-αξονικό υπεξάρθρημα.
- Μετανάστευση του οδόντα.
- Υπαξονικά υπεξάρθρημα.
- Αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα.
- Σπονδυλοαρθροπάθειες.
- Διάχυτη ιδιοπαθής σκελετική υπερόστωση (DISH).

Ενότητα 6. Μεταβολικά νοσήματα σπονδυλικής στήλης.

- Οστεοπόρωση.
- Νόσος Paget.

Ενότητα 7. Συντηρητική αντιμετώπιση παθήσεων σπονδυλικής στήλης I.

- Συντηρητική αντιμετώπιση αξονικού αυχενικού πόνου.
- Συντηρητική αντιμετώπιση αυχενικής ριζοπάθειας.
- Φυσική ιστορία και συντηρητική αντιμετώπιση αυχενικής μυελοπάθειας.

Ενότητα 8. Συντηρητική αντιμετώπιση παθήσεων σπονδυλικής στήλης II.

- Κήλη μεσοσπονδyliού δίσκου ΘΜΣΣ, ριζοπάθεια και θωρακική μυελοπάθεια.
- Συντηρητική αντιμετώπιση κήλης μεσοσπονδyliού δίσκου οσφυϊκής μοίρας σπονδυλικής στήλης.
- Συντηρητική αντιμετώπιση σπονδυλικής στένωσης.
- Συντηρητική αντιμετώπιση οσφυϊκής σπονδύλωσης.
- Πόνος ιερολαγονίων αρθρώσεων: εκτίμηση και αντιμετώπιση.
- Αντιμετώπιση μη ειδικού πόνου οσφυϊκής μοίρας σπονδυλικής στήλης.

Ενότητα 9. Φαρμακευτική αγωγή.

- Επιλογές φαρμακευτικής αγωγής για τις παθήσεις της σπονδυλικής στήλης.
- Συνήθης δοσολογία, τρόποι χορήγησης και κύριες αντενδείξεις και προφυλάξεις της φαρμακευτικής αγωγής.
- Αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής με την φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών.

Ενότητα 10. Παραμορφώσεις της σπονδυλικής στήλης.

- Σκολίωση ενηλίκων: φυσική ιστορία και εκτίμηση.
- Εκφυλιστική σκολίωση: σημεία, συμπτώματα και διαγνωστικός έλεγχος.
- Νόσος Scheuerman και ιδιοπαθής κύφωση: αντιμετώπιση και έκβαση.
- Ιδιοπαθής σκολίωση και φυσική ιστορία.
- Ενδείξεις χρήσης κηδεμόνα και ορθώσεων.

Ενότητα 11. Ψυχική υγεία.

- Ψυχοκοινωνικοί και εργασιακοί παράγοντες στον πόνο της οσφυϊκής μοίρας της σπονδυλικής

στήλης.

- Ορισμός και χρησιμότητα των όρων 'σημαίες' στον πόνο της σπονδυλικής στήλης.

Ενότητα 12. Ενδείξεις χειρουργικής αντιμετώπισης παθήσεων σπονδυλικής στήλης I.

- Αυχενική μοίρα: ενδείξεις και τεχνικές.
- Ειδικές περιπτώσεις ασθενών και φαρμακευτικής αγωγή.

Ενότητα 13. Ενδείξεις χειρουργικής αντιμετώπισης παθήσεων σπονδυλικής στήλης II.

- Θωρακική μοίρα: ενδείξεις και τεχνικές.
- Οσφυϊκή μοίρα: ενδείξεις και τεχνικές.
- Ειδικές περιπτώσεις ασθενών και φαρμακευτικής αγωγή.

Ενότητα 14. Τελική Αξιολόγηση των Φοιτητών.

Αξιολογείται η συνολική επίδοση των φοιτητών σύμφωνα με τον κανονισμό σπουδών του Ιδρύματος και τον τρόπο αξιολόγησης του μαθήματος που αναφέρεται παρακάτω.

Μέθοδοι αξιολόγησης: Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό του Ιδρύματος. Βασική προϋπόθεση αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση του θεωρητικού μέρους του μαθήματος. Η αξιολόγηση της επίδοσης του φοιτητή πραγματοποιείται με μία τελική αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική. Στην προφορική αξιολόγηση απαιτείται η παρουσία δύο εκπαιδευτικών. Η τελική αξιολόγηση του μαθήματος πραγματοποιείται μετά το τέλος του διδακτικού εξαμήνου σε όλη την ύλη που διδάχθηκε. Ο φοιτητής καλείται να απαντήσει σε ερωτήσεις που καλύπτουν ισομερώς τις διδακτικές ενότητες του μαθήματος και επιπλέον σε μία ερώτηση που απαιτεί κριτική σκέψη. Η βαθμολογία είναι από 0-10 και με την προϋπόθεση ότι έχει απαντήσει στο 80% των ερωτημάτων.

Η καταλληλότητα των θεμάτων αξιολόγησης ελέγχεται από τον Τομέα, ο οποίος δημιουργεί τράπεζα θεμάτων ανά γνωστικό αντικείμενο που είναι διαθέσιμη στους φοιτητές.

Η τελική βαθμολογία καταχωρείται στην δεκάβαθμη κλίμακα (0-10) με ελάχιστο βαθμό επιτυχίας το 5. Ταυτόχρονα η τελική βαθμολογία καταχωρείται με την σχετική κλίμακα βαθμολογίας του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσώρευσης πιστωτικών μονάδων (ECTS), όπου A, B, C, D, & E είναι το 10%, 25%, 30%, 25% & 10% των επιτυχόντων αντίστοιχα.

Σχετική βιβλιογραφία:

- 1) Devlin WJ. Spine Secrets plus, 2nd Edition. Elsevier, 2016.
- 2) Anderson DG, Vaccaro A. Decision Making in Spinal Care. Thieme, 2007.
- 3) Steinmetz M, Benzel EC. Benzel's Spine Surgery, 4th Edition. Elsevier, 2016.
- 4) Χατζηπαύλου Α, Τζεμαδιάνος Μ, Κατώνης Π. Παθήσεις Σπονδυλικής Στήλης. Εκδόσεις Παριζιάνος, 2006.